

rer comme des formes issues des Paléodictyoptères; j'aurais plutôt tendance à les rapprocher des Protorthoptères⁵⁾. Quoiqu'il en soit, tout ceci indique que morphologiquement, ils sont déjà spécialisés, à en juger par leurs seules ailes, bien moins primitives que celles des Paléodictyoptères, qui passent pour avoir été les moins profondément adoptés et les plus anciens des insectes connus.

Or voici qu'une fois de plus, la paléontologie, au cours de ses progrès tâtonnants nous révèle une forme d'organisme plus ancienne que toutes les autres, et qui n'est cependant pas la plus simple.

Lille, le 16 Mai 1927.

NOOT VAN Dr. W. J. JONGMANS.

T. schrijft in De Levende Natuur (Jaargang XXXIII, Afl. 4, blz. 122): „De vleugel ziet er primitief uit”. De nadruk moet er echter op gelegd worden, dat dit, volgens de meening van Pruvost en Ruschkamp, (zie Dr. F. Ruschkamp S. J. Das älteste Insekt, Natur und Museum, Bd. 58, Heft 2, Frankfurt a/M., 1928) evenals bij zoo vele oudere vormen, geenzins het geval is.

⁵⁾ P. PRUVOST. op. cit. p. 3.6.

THYRIS FENESTRELLA.

Op de vergadering van 3 Aug. 1927, Maandblad No. 8, deed ik een voorloopige mededeeling over bovengenoemde vlinder. Als vervolg hierop wil ik mijne waarnemingen hier uitvoerig vermelden.

Onder de op 7 Juli 1927 te Gronsveld gevangen vlinders was een paartje, dat in copulatie was gezeten op een braamblad. (Alle vlinders werden gevonden op het door de zon beschenen deel van een verzameling dooreen gegroeide braamstruiken en Clematis vitalba).

Dit paartje werd in een vangglas gedaan, waarop na enkele oogenblikken de paring werd verbroken. Bij thuiskomst overgebracht in een glazen kastje met een takje Vitalba leverde het vrouwtje op 9 Juli in den v.m. op een der blaadjes 8 eitjes rossig-bruin, langwerpig met groeven en aan den top een indeuking. De grootte is als die van het koolwitje, doch dikker (2 à 2½ maal zoo lang als breed), fig. 2 a, b, c.

De eieren zijn onregelmatig nabij elkaar afgezet op de achterzijde van het blad, fig. 1.

Op twee andere bladeren elk een eitje ook aan de achterzijde.

Op 9 Juli in den n.m. (5½ u.) ligt het vrouwtje, dat om 2 uur nog leefde, dood in het kastje.

Onder het microscoop vertoonen de eieren een bijna wijnroode kleur. Op de ribben die door dwarslijntjes tot een netwerk verbonden

zijn, geven ze een wasachtig glimmenden indruk.

Een der eieren vertoont op den top langs de indeuking een twintigtal glasachtige haren (fig. 2 b c), die echter na het uitkomen niet meer te vinden zijn.

Op 17 Juli. Een klein rupsje te zien, 2 à 2½ m.M., vuilwit, eenigszins doorschijnend met zwarten kop.

Op 18 Juli is een blad ingesneden en het ingesneden deel omgekruld, fig. 3, waaronder uitwerpselen.

Op 19 Juli een tweede blad omgekruld, fig. 4. Het 1e blad is van den top naar den voet ingesneden en omgekruld, het 2e juist andersom.

Op 20 Juli wandelt op een 3e blad, 9 u. v.m., een klein rupsje; 11 u. v.m. is het rupsje niet meer te zien, maar om 1½ u. n.m. is het derde blad omgekruld en wel van den top naar den voet.

Op 21 Juli zijn de omgekrulde gedeelten der bladeren grooter en is vooral bij het eerste blad duidelijk te zien, dat het bladmoes van het omgekrulde deel tot op de opperhuid van het blad is weggevreten.

Dan valt de volgende dagen niets waar te nemen dan dat uitwerpselen op den bodem liggen.

Op 27 Juli wordt bij het oude takje, waarvan de bladeren beginnen te verwelken een versch takje Vitalba gezet, waarna in den morgen van 28 Juli een der nieuwe bladen is omgekruld van den buitenrand naar middennerf, fig. 5, terwijl het 1e blad nu geheel is opgerold, fig. 6.

Op 31 Juli vind ik te Gronsveld een Vitalba-blad met omgekruld deel en een ledige eischaafl van dezelfde kleur en vorm als de andere, waar het wordt bijgevoegd.

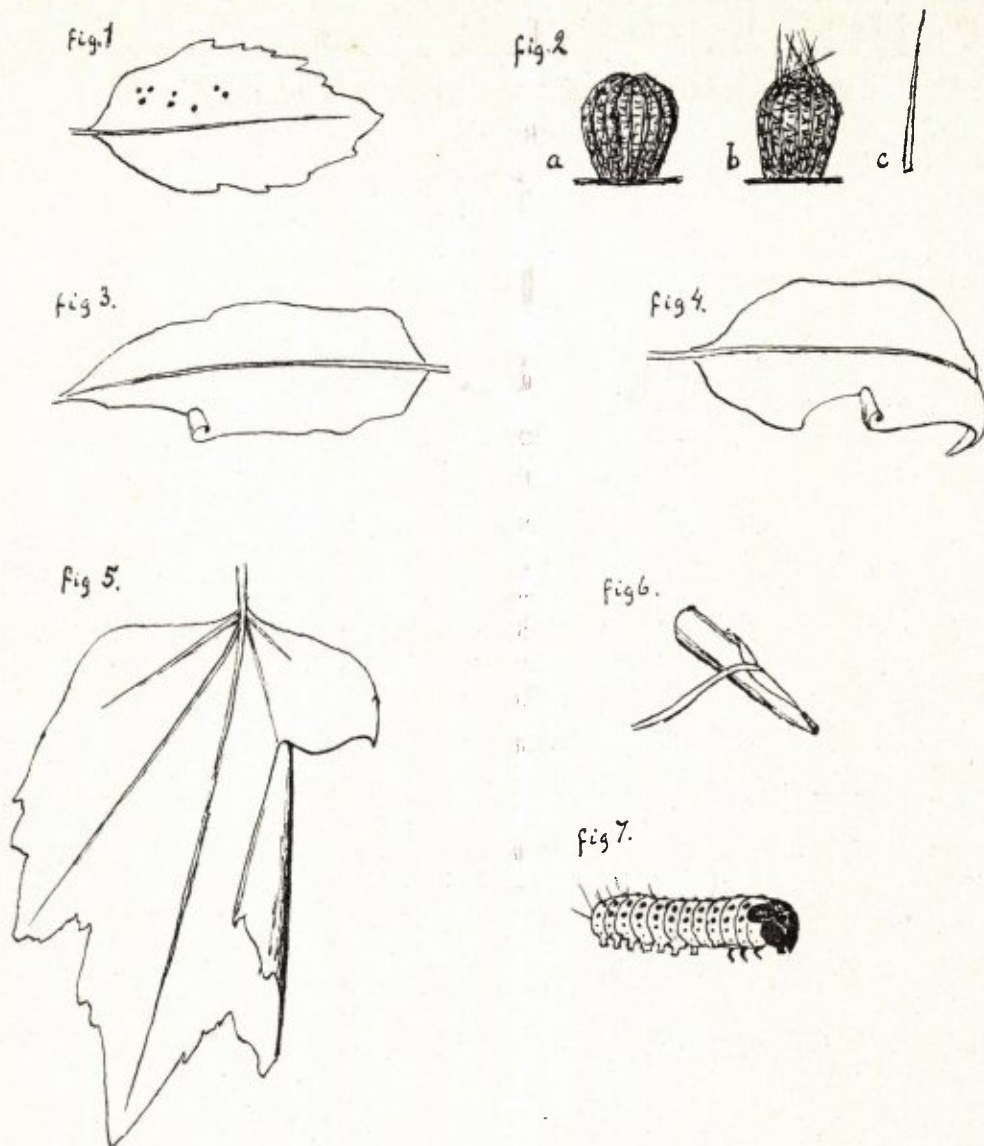
Op 1 Aug. zit op het linnen propje, dat den hals van het fleschje afsluit een rupsje van bijna één c.M. groot. Onder de loupe vertoont het 3 paar valsche en 7 paar ware pooten. De bouw is kort en gedrongen, kleur vuil groenachtig wit. Aan weerszijden op vier rijen zwarte wratjes, die op elken ring aan de rugzijde het dikste, naar den buik geleidelijk kleiner worden fig. 7. (Dat is dus anders dan de opgave in Fr. Berge's „Schmetterlingsbuch” en Blaschke „Die Raupen Europa's mit ihren Futterpflanzen”, waar maar één rij wratten wordt opgegeven).

Kop groot glimmend zwart. Op den 1en ring een zwart chitine schild met twee deuken.

Enkele fijne haren aan het achterlijf.

Op 4 Aug. nieuw voedertakje, waarvan den volgenden morgen twee bladeren in hun geheel opgerold en wel zoodanig, dat aan eene zijde een opening is en de andere zijde door een omgebogen deel van het blad is afgesloten.

Bij het nazien van de vroeger bewoonde oude bladeren blijkt alleen in de bovenzijde der kegelvormige hulsjes wat spinsel te zitten. Lichte sporen van vraat, waarbij het blad tot op de bovenste laag is weggevreten. Tegen het licht dus een lichtere plek.

Hoewel ruimschoots uitwerpselen aanwezig zijn, is de vraat nog maar zeer oppervlakkig.

6 Aug. Vier bladen omgekruld, waarvan een tegen het glas gesponnen.

7 Aug. Het vastgesponnen blad is voor de helft weggevreten. De niet opgerolde bladeren vertoonen geen vraat.

10 Aug. Weer nieuwe bladeren gegeven. Er zijn geen nieuwe uitwerpselen meer.

Bij 't nakijken van 't fleschje wordt een licht bruine pop gevonden met een verdord blad-

stukje vastgesponnen in het linnen propje dat den hals afsloot.

Waar de pop daarbij beschadigd werd, was hiermee het experiment afgelopen.

Een poging om dit jaar weer te kweken, gaf van drie gevangen wijfjes slechts één eitje.

Van een drietal eitjes, waarvan twee reeds uitgekomen, was de Heer Waage zoo vriendelijk een micro-foto (fig. 8) te maken, waarvan mijn dochter een vergrooting maakte, waarop het netwerk van het ei duidelijk zichtbaar is.

Ik zag dit jaar de vlinders voor 't eerst te Gronsveld op 11 Juli en weer op 13 en 14 Juli, op 20 Juli en volgende dagen zag ik geen *Thyris* meer.

Ze vliegen voornamelijk in den zonneshijn, rusten op de bladeren van braam en clematis alsook op de bloemen van braam en een enkele maal op distelbloem.

Ze vliegen met rukken van de eene rustplaats naar de andere, wat den indruk maakt van 't verschieten van een zweefvlieg.

Fig. 8.